

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v právnej veci žalobcu: **JUDr. D. J. D.**, B., D., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu: Ing. arch. I. M., L. č. X., IČO: X., proti žalovanému v **I. rade: Ing. arch. I. M.**, B., B., zast. JUDr. J. P., advokátkou so sídlom M., B., v **II. rade Ing. G. Z.**, rod. M., K., B., žalovanému v **III. rade Ing. I. M.**, L. č. X., zast. JUDr. J. K., advokátom so sídlom K. X., B., žalovanému **IV. rade J. M.**, N., B. **o neúčinnosť právneho úkonu darovania** vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn.,: 67Cbi 371/2000, na dovolanie žalovaného v III. a IV. rade proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Obo 64/2013 z 30. decembra 2013, o návrhu na prerušenie konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní žalovaného v IV. rade **z a s t a v u j e .**

Dovolanie žalovaného v III. rade **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa rozhodol o návrhu žalovaného v IV. rade na prerušenie konania uznesením zo dňa 14. augusta 2013, č. k.: 67Cbi 371/2000-251 tak, že tento návrh žalovaného v IV. rade zamietol.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že darovacia zmluva uzatvorená medzi darcom Ing. I. M. a obdarovanými Ing. Arch. I. M. a Ing. G. M. z 1. júla 1997 je voči konkurzným veriteľom úpadcu Ing. I. M. právne neúčinná.

Podaním z 25. marca 2013 žalovaný v IV. rade navrhol, aby súd konanie prerušil a podal podnet na Ústavný súd Slovenskej republiky na vyslovenie nesúlady § 119 O. s. p. s Ústavou Slovenskej republiky. Dôvodil tým, že rovnosť zbraní v súdnom konaní sa týka aj komfortu sporovej strany počas konania alebo pojednávania. Množstvo medicínskych diagnóz, hoci nie sú život ohrozujúce, znemožňujú riadne chápanie deja okolo pacienta. Súadne pojednávanie, na ktorom je jedna strana v psychickej pohode a druhá trpí onemocnením, ktoré znižujú schopnosť riadne vnímať prednesené tvrdenia, nie je v súlade s premisou rovných zbraní.

Prvostupňový súd v odôvodnení poukázal na obsah ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ a § 24, 27 ods.1, 2 O. s. p. Konštatoval, že po oboznámení sa s listinnými dokladmi založenými v súdnom spise a príslušnými právnymi predpismi dospel k záveru, že ustanovenie § 119 O. s. p. nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a nepodá návrh v zmysle ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. na ústavný súd. Je právom žalovaného zvoliť si v konaní zástupcu. Žalovaný v IV. rade by však pri výbere zástupcu mal zväžiť, či zvolený zástupca má odborné, fyzické a psychické predpoklady na to, aby ho mohol adekvátne zastupovať.

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalovaný v I. a v IV. rade.

Žalovaný v I. rade v odvolaní uviedol, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva má ustálený právny názor týkajúci sa rovnosti zbraní v súdnom konaní. Pod tento pojem možno subsumovať aj pocit komfortu sporovej strany počas pojednávania. Existuje množstvo diagnóz, ktoré hoci nie sú život ohrozujúce, znemožnia riadne chápanie deja okolo pacienta. Žalovaný uviedol aj príklady takýchto stavov. Je názoru, že Občiansky súdny poriadok je v rozpore s článkom 12 ods. 1 v spojení s článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a preto podal aj návrh na vyslovenie nesúlady § 119 ods. 3 O. s. p. s Ústavou Slovenskej republiky. Rovnaký názor zastáva aj pri ust. § 47 O. s. p.

Vzhľadom na dikciu článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je zrejmé, že každý, kto podlieha jej jurisdikcii, je oprávnený predložiť súdu ľubovoľnú otázku. Pokiaľ teda

legitimovaný subjekt predostrie súdu otázku, ktorú tento nie je oprávnený riešiť, je zrejmé, že je povinný vec postúpiť orgánu alebo súdu, ktorý má na to zmocnenie. V danom prípade sa jedná len a výlučne o Ústavný súd Slovenskej republiky. Žalovaný v I. rade navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové konanie, prípadne, aby konanie prerušil a predložil námietku protiústavnosti na rozhodnutie ústavnému súdu.

Žalovaný v IV. rade vo svojom odvolaní uviedol rovnaké dôvody a taktiež navrhol rovnaký postup pri rozhodovaní odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v I. rade a žalovaného v IV. rade nie je dôvodné a uznesením z 30. decembra 2013, sp. zn.: 4Obo 64/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo 14. augusta 2013, č. k.: 67Cbi 371/2000-251 potvrdil.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že skúmal, či prvostupňový súd postupoval správne, keď nepostúpil návrh žalovaného ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Prerušiť konanie podľa citovaného ustanovenia možno iba vtedy, ak k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republiky viazaná, dospel súd, nie však účastník konania.

Keďže po preskúmaní podmienok pre postup podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. súd prvého stupňa dospel k záveru, že namietané ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nie sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, dôvodne návrh na prerušenie konania zamietol a preto odvolací súd napadnuté uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný v IV. a III. rade.

Pretože dovolanie žalovaného v III. rade, ako aj dovolanie žalovaného v IV. rade nemali náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 O. s. p., súd prvého stupňa dovolateľov výzvou zo dňa 19. marca 2014 vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy doplnili svoje dovolania, pričom ich zároveň poučil, ako majú svoje dovolania doplniť a zároveň ich vyzval, aby v tej istej lehote predložili súdu plnú moc pre advokáta, ktorí ich bude v dovolacom konaní zastupovať.

Žalovaný v IV. rade reagoval na výzvu súdu prvého stupňa a požiadal listom došlým na súd prvého stupňa 26. marca 2014 o predĺženie stanovenej lehoty, keďže 24. marca 2014 odchádza na týždeň mimo a teda lehotu nie je z objektívnych príčin možné dodržať (č.l. 283).

Žalovaný v IV. rade však ani do 30. apríla 2014 svoje podanie - dovolanie nedoplnil v zmysle výzvy súdu prvého stupňa.

Žalovaný v III. rade v podaní došlom prvostupňovému súdu 19. marca 2014 uviedol, že mu nebolo doručené uznesenie odvolacieho súdu, pretože sa v mieste trvalého bydliska nezdržoval. Dôkazy potvrdzujúce jeho tvrdenie ale nepredložil.

Žalovaný v III. rade podaním došlým na súd prvého stupňa 31. marca 2014 reagoval na výzvu súdu z 19. marca 2014 tak, že požiadal o riadne doručenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

Prvostupňový súd dal pokyn na doručenie rozhodnutia odvolacieho súdu 1. apríla 2014 (č.l. 285), pričom žalovaný v III. rade ho prevzal 24. apríla 2014.

Dňa 16. apríla 2014 žalovaný v III. rade zaslal prvostupňovému súdu plnú moc na jeho zastupovanie udelenú advokátovi (č.l. 287) a zároveň požiadal, aby súd doručil rozhodnutie odvolacieho súdu tomuto advokátovi.

Žalovaný v III. rade vo svojom dovolaní vyslovil nesúhlas s názorom odvolacieho súdu, že podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. druhá veta s iniciatívou môže prísť len súd. S toho teda vyplýva, že len súd sám je výlučne legitimovaný rozhodnúť o tom, či sa má obrátiť na ústavný súd vo veci nesúlady právnych predpisov s ústavou. S týmto názorom dovolateľ nesúhlasí a poukázal na čl. 130 zákona č. 460/92, § 18 zákona č. 38/93 a druhej hlavy zákona č. 99/63 Zb. Je preto názoru, že ako prvostupňový tak aj druhostupňový súd

prekročili svoju právomoc, ak posudzovali súlad zákona s ústavou na základe svojho rozboru a zistili, že nie je v rozpore s ústavou a na základe tohto rozboru odmietli vec predložiť ústavnému súdu napriek tomu, že im to § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. prvá veta *expressis verbis* ukladá. Oba súdy neboli legitimované sa s vecou zaoberať. V zmysle § 236, 237 písm. a/ je účastník konania oprávnený podať dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutia nižších súdov zrušil a uložil konanie prerušiť a obrátiť sa na ústavný súd s podnetom na vyslovenie nesúladu § 47 ods. 2 i § 119 ods. 3 O. s. p. s ústavou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania žalovaného v III. a IV. rade skúmal, či dovolania majú náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 ods. 1 a 2 O. s. p. a konštatoval, že dovolateľ – žalovaný v IV. rade, ktorý nemá právnické vzdelanie a nekoná za neho jeho zamestnanec (člen) s právnickým vzdelaním, nie je zastúpený advokátom. Povinné zastúpenie dovolateľa je v dovolacom konaní osobitnou podmienkou dovolacieho konania, ktorej nedostatok sa odstraňuje postupom podľa § 104 ods. 2 O. s. p. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď dovolateľa - žalovaného v IV. rade vyzval na odstránenie tohto nedostatku. Žalovaný v IV. rade na výzvu súdu prvého stupňa reagoval (požiadal o predĺženie stanovenej lehoty na odstránenie nedostatkov svojho dovolania), ale neurobil tak, ani do rozhodnutia dovolacieho súdu.

Preto dovolací súd dovolacieho konanie o dovolaní žalovaného v IV. rade zastavil podľa ust. § 104 ods. 2 O. s. p.

Dovolateľ v III. rade na výzvu súdu prvého stupňa reagoval a predložil súdu plnú moc pre advokáta JUDr. K. z 15. apríla 2014 (č.l. 287). Zároveň požiadal, aby uznesenie najvyššieho súdu napadnuté dovolaním bolo doručené jeho právnomu zástupcovi, keďže k doručeniu predmetného uznesenia najvyššieho súdu žalovanému v III. rade riadne nedošlo. Žalovaný v III. rade uviedol, že sa v mieste svojho trvalého bydliska nezdržoval.

Dovolací súd preto skúmal doručovanie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a konštatoval, že uznesenie najvyššieho súdu napadnutého dovolaním bolo doručované poštou a to do vlastných rúk Ing. I. M. na adresu L. X., X. L.. Z doručenky vrátenej súdu prvého stupňa vyplýva, že dňa 6. februára 2014 bol zo strany pošty neúspešný pokus o doručenie zásielky. Opakované doručenie bolo vykonané 7. februára 2014 neúspešne, a v tento deň bola zásielka uložená na pošte t. j. 7. februára 2014 .

Žalovaný v III. rade v podaní zo 17. marca 2014 namietal, že v čase doručovania zásielky súdom prvého stupňa (uznesenie odvolacieho súdu) sa v mieste bydliska nezdržiaval (žiadne relevantné dôkazy o tejto skutočnosti však súdu nepredložil). Súd prvého stupňa preto opätovne doručoval predmetné uznesenie najvyššieho súdu žalovanému v III. rade, tento si zásielku prevzal dňa 24. apríla 2014, keďže dňa 11. apríla po neúspešnom pokuse o jej doručenie, táto bola uložená na pošte, pričom žalovaný si ju počas jej uloženia prevzal.

Dovolací súd preto dovolanie žalovaného v III. rade považoval za včas podané, a preto následne skúmal, či je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľom napadnuté uznesenie odvolacieho súdu však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Preto dovolanie dovolateľa podľa ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nezakladá prípustnosť dovolania.

Prípustnosť podaného dovolania v preskúmvanej veci by prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorým z procesných väd taxatívne vymenovaných v ust. § 237 O. s. p. Žalovaný v III. rade vady konania v zmysle ust. § 237 O. s. p. namietal vo svojom dovolaní a to konkrétne vadu konania podľa ust. § 237 písm. a/ O. s. p. Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. b/,c/,d/,e/,f/ a g/ netvrdil a existencia týchto väd nevyšla ani v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal právomoc rozhodnúť. Právomoc súdov na rozhodovanie o návrhoch na prerušenie konania vyplýva priamo zo zákona napr. § 109, §110 Občianskeho súdneho poriadku. Teda všeobecnému súdu v zmysle zákona – Občianskeho súdneho poriadku prináleží právomoc rozhodnúť o prerušení konania, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Dovolací súd preskúmal návrh žalovaného v IV. rade na prerušenie konania (č.l. 192) z 25. marca 2013, v ktorom žalovaný v IV. rade žiadal konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a navrhol, aby bol podaný podnet na konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky ako aj odvolania a dovolania žalovaných a zaujal toto stanovisko:

Procesná vada, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. a/ O. s. p. v dovolacom konaní zistená nebola, keďže prerušiť konanie podľa druhej vety § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. možno len vtedy, ak k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s Ústavou, so zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, dospel súd, a nie účastník konania (R 53/1999). V rámci skúmania podmienok na postup podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. je všeobecný súd oprávnený posudzovať, či zákon je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Zo strany všeobecného súdu nejde o prekročenie jeho právomoci (R 70/2007).

Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené preto dospel k názoru, že v predmetnej veci nenastala procesná vada podľa § 237 písm. a/ O. s. p. keď o návrhu žalovaných na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. rozhodol všeobecný súd lebo do jeho právomoci patrí rozhodnúť o návrhu žalovaných na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného v III. rade v súlade s ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol, lebo dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Toto rozhodnutie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 3. júla 2014

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.